

เทศน์เช้า วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้มาวัด เห็นใหม่ มาวัดมันมีศรัทธาความเชื่อนะ เรามาประพฤติปฏิบัติกัน มาวัด... เวลาน้ำมาปลากินมด น้ำลดมดกินปลา.. เวลาน้ำมาปลากินมด เวลาน้ำหลากมา มดมันตามน้ำมา ปลา มันได้อาหารเต็มทีเลย

เหมือนเราเลย เวลาเราศรัทธา เห็นใหม่ เรามีศรัทธา เรามีความเชื่อของเรา น้ำมา ปลา กินมด มันครึกครื้นใจ มันมีความสุขใจ เพราะมันมีศรัทธามีความเชื่อ ความเชื่อทำให้เราอยากประพฤติปฏิบัติ เวลาน้ำมันลดนะ มดมันกินปลา ปลาตัวใหญ่ๆ เวลาน้ำมันลดปลาแห้งตายอยู่นั่นละ มดมันกินปลา

เวลาปฏิบัติแล้ว เวลามันทุกข์มันยากนะ เวลาศรัทธามันเสื่อมไป เห็นใหม่ พอ น้ำมันลดมดมันกินปลานะ เวลาเรามา เรามีความตั้งใจ เรามีศรัทธา เรามีความเชื่อ เราจะมุ่งมานะของเรา ถ้าเรามีความเชื่อมีความศรัทธาของเรา เราต้องตั้งใจตรงนี้นะ น้ำมานะ... น้ำอย่าให้มันลด ถ้าน้ำไม่ลดนะ เราต้องตั้งสติ แล้วเราต้องปลุกปลอบใจเราอยู่ตลอดเวลา ปลุกปลอบใจนะ

เวลาเราท้อถอย เพราะการประพฤติปฏิบัติ คูสิ...เราทำงานสิ่งใดก็แล้วแต่มันต้องลงทุนลงแรง อาบเหงื่อต่างน้ำ ทุกข์ทั้งนั้น คุณก็ภาสี นักกีฬาที่เขามีชื่อเสียงมาก เวลาเขาจะซ้อม เห็นใหม่ เขาต้องวอร์มร่างกายของเขา เวลาลงแข่งขันนะ ถ้าเขาไม่อบอุ่นร่างกายลงไปแข่งขันนะ ทำอะไรไม่ได้เลย เขาต้องอบอุ่นร่างกายของเขาก่อน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติของเรา เราตั้งใจของเราตลอดเวลา.. พระเราเวลาบวชใหม่ ถ้าคิดถึงศรัทธาตอนที่วันบวช พระจะไม่สึกเลย เวลาบวชใหม่ขึ้นมา อัมบุญนະ บวชมาใหม่ๆ โอ้โฮ.. ไม่หิวข้าวเลย ทำอะไรก็ได้ พอนานไปๆ นะ มันท้อถอย พอมันท้อถอย ครูบาอาจารย์ท่านจะคอยกระตุ้น คอยให้กำลังใจนะ แล้วมันอยู่ที่จิตสำนึกเราด้วย ถ้าจิตสำนึกเราดีนะเราจะคิดถึงเลย คิดถึงครูบาอาจารย์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นอาจารย์องค์แรกของโลก เป็นอาจารย์ของเรา แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาปฏิบัติอยู่ ๖ ปี ขวนขวายอยู่ ทุกข์ขนาดไหน เวลาปฏิบัติมาแล้วเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เผยแผ่ธรรม... เวลาจะเผยแผ่ธรรม พระอรหันต์ ๖๑ องค์รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย ว่า

“เธออย่าไปช้อนทางกัน เพราะโลกเขาเร่าร้อน”

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรม แรงเสียดสี แรงต้านทาน เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎกนะ

“ผู้ใดที่โดนโลกธรรมที่รุนแรงที่สุด ไม่มีใครเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นหัวหน้า เป็นหัวรถจักร ต้องปะทะ ต้องชนกับทุกๆ อย่าง แล้วในสมัยพุทธกาล มันมีศาสนาดั้งเดิมของเขาอยู่แล้ว มันมีประเพณีวัฒนธรรมของเขาอยู่แล้ว

ดูอย่างของเราสิ ในครอบครัวของเรา ถ้าใครสละออกไปจากบ้านออกจากเรือน เราก็มีความคิดในหัวใจทั้งนั้นแหละ ทุกคนมันเป็นสัตว์สังคัมมัง มันแยกออกจากหมู่ไปไม่ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรม.. “อย่างนี้ถ้าคนบวชหมด โลกก็จะไม่มีมนุษย์นะสิ..” เวลาคิดของเขา เห็นไหม

เราคิดเหมือนกัน เวลาบอกว่า “ถ้าคนถือศีล ๕ หมดเขาจะอยู่กันได้อย่างไร ถ้าคนถือศีล ๕ หมด ตลาดก็จะไม่มี อะไรก็จะไม่มี” นั่นเป็นความคิดของเราละ มันเป็นไปได้หรือ ! มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

เพราะเรื่องของโลก ความคิดของคนมันไม่เหมือนกัน ความคิดของคนแตกต่างกัน หลากหลายมาก ถ้าความคิดของคนนะ โดยหลักเราก็มีศีลมีธรรม ถ้าโดยหลักก็มีศีลมีธรรม

ถ้าใครมีหลักมีธรรมแล้ว ในศีลธรรมนั้นก็มีความ มีกลาง มีละเอียด ใครจะถือมันคง ใครจะถือคลอนแคลน ใครจะถือพอเป็นพิธี หลักใจของคนไม่เหมือนกัน

ฉะนั้นหลักใจของคนไม่เหมือนกันไม่ต้องวิตกกังวลนะ นั่นมันเป็นเรื่องของสังคัม เป็นเรื่องของโลก จริงๆ แล้วเป็นเรื่องของเรา เราสุขไหม เราทุกข์ไหม เราตั้งใจของเราไหม เราเห็นโทษของเราไหม..

ดูใจของเราสิ ขณะที่เราศรัทธาใหม่ๆ เป็นอย่างไร พอศรัทธาในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร อนาคตมันจะเป็นอย่างไร ศรัทธาของเรา เริ่มต้นขึ้นมาติดขัดไปหมดเลย ใฮ้ นั่นก็ติดขัด การไปวัดมาวัดก็ติดขัดไปหมดเลย แต่ถ้าคนไปบ่อยครั้งเข้าๆ มันมีความชำนาญของมัน มีความคุ้นเคยนะ..

ศีลทำให้ผู้คนอาจหาญรื่นเริง ศีลนี้ทำให้คนเป็นปกติ ศีลนี้ทำให้คนเข้าสังคัมไหนก็ได้ ถ้าเราไม่มีอะไรคาใจเลย เราไม่มีบาดแผลในกำมือเราเลย มือของเราจะหยิบจับอะไร มันเต็มไม้เต็มมือไปหมดละ

นี่ก็เหมือนกัน ในชีวิตปกติของเรา ถ้าเรามีศีลมีธรรมของเรา เราจะมีอาการอาการในสังคัมนั้น สังคัมนั้นทุกคนเขาจะยอมรับนับถือเรา แต่ถ้าเราทุศีล ศีลของเราไม่ปกติ เราจะเข้ากับสังคัมไหนเราก็หลบๆ ซ่อนๆ นะ

ศีลธรรมมันเป็นอย่างนั้น ถ้าศีลธรรมเป็นอย่างนั้น มันทำให้เราเข้าไปที่ไหนก็อยู่ได้ สิ่งที่เราอยู่ในปกติของเรา นี่เราถึงขวนขวายของเรา เห็นไหม ถ้ามันไปบ่อยครั้ง มันขวนขวาย มันแสวงหาบ่อยครั้ง มันรู้จักขั้นตอน รู้จักอะไร ถ้าไปใหม่ๆ มันจะงงไปหมด

นี่คือศรัทธาเริ่มต้น.. แล้วถ้าศรัทธาเริ่มต้นมันก็ศรัทธามาก เพราะเข้าไปแล้ว เวลาประพฤติปฏิบัติ.. มีพระมากเลย เวลาประพฤติปฏิบัติไปสำนักต่างๆ ไปถึงที่สุดแล้วนะ แค่นี้.. ไม่มีอะไรเลยใจ

ถ้าพูดถึงในการประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ศีล สมาธิ ปัญญาเป็นอย่างไร ปัญญาเป็นอย่างไร ให้บอกมาสิ พอบอกมานี้ครูบาอาจารย์ท่านบอกอย่างหนึ่ง เรามีความคิดเห็นของเรา อีกอย่างหนึ่งนะ..

เรามีความคิดเห็นของเราอีกอย่างหนึ่งว่า “นี่ปัญญาที่ใช้แล้ว มุมานะแล้ว ทำทุกอย่างแล้ว ทุกอย่างทำหมดแล้ว” พอทำแล้วก็ว่า “เลิกดีกว่า”

แต่ความจริงมันไม่ใช่เลย มันเป็นความคิดของเราเอง ความคิดของเราที่เราคิดของเราเอง ความคิดของเราเป็น โลกีย์ปัญญาใช้ใหม่ เพราะความคิดมาจากอะไร มาจากอวิชาใช้ใหม่ มาจากจิตได้สำนึกใช้ใหม่ มาจากความคิดเรา ความคิดมันลอยมาจากฟ้าหรือ คอมพิวเตอร์มันยังต้องมีโปรแกรมของมันเลย

ความคิดก็มาจากเรา แล้วเราเป็นอย่างไร ปัจจุบันนี้เราเป็นอย่างไร เราทุกข์ยากใหม่ เราล้มลงเสียใหม่ ถ้าล้มลงเสียใช้ใหม่ ถ้าเราตั้งใจทำของเราขึ้นมา มันจะเป็นปัจจัยตั้ง.. ปัจจัยตั้งคือ มันรู้จำเพาะตน มันจะรู้ของเราเลยนะ พระไตรปิฎกอ่านมาขนาดไหนมันก็เป็น ของเรา

คุณสิ เวลาเราไปในตลาด เราเห็นสินค้าเขามากมาย แต่เป็นของเขาหมดเลย แต่ถ้าเราผลิตของเราขึ้นมาเองล่ะ เงินทองในตลาดเขาหมุนเวียน เงินหมุนเวียนมหาศาลเป็นร้อยๆ เป็นพันๆ ล้านเลย แล้วเงินเรามีชักบาทใหม่ ? เงินเราไม่มีชักบาท มันไม่มีเลย..

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามามหาศาลเลย เรารู้ไปหมดเลย รู้ทุกอย่างไปหมดเลย แต่หัวใจแห่งผาก.. หัวใจแห่งผากเหมือนกับดินแดนกระแงที่ไม่มีน้ำซักหยดหนึ่ง แล้วไปคูสิ ไปคูไรนาเขาสี ไรนาเขานี้ นาเต็มไปหมดเลย เพราะพันธุ์ข้าว อาหารของเขาเต็มไปหมดเลย แล้วของเราอยู่ไหนล่ะ..

แต่รู้ไปหมดนะ ! รู้ไปหมด

นี่ไงเราถึงบอกที่เป็นปัญญา.. ปัญญาที่เราเข้าใจของเรา ถ้าเราเข้าใจของเราอย่างนี้ เรารู้ของเราอย่างนี้ มันเป็นสัญญา มันเป็นทางวิชาการ มันเป็นสุดมยปัญญา มันไม่เป็นความจริงขึ้นมา

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาละ ความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ น้ำมาปลากินหมด.. มันกินมดนั่น คุณสิ น้ำมันพัดมา น้ำหลากมา ปลาได้น้ำใหม่ มันครึกครื้นใหม่ ปลาต้องการน้ำใหม่นะ มันจะมีความสุขของมันมาก แล้วมีอาหารมาด้วย สิ่งที่ลอยมากับน้ำนะ กินสุขสบายมากเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราปฏิบัติของเราได้นะ ปัญญา มันแยกแยะเข้าไปนะ นั่นก็เป็น อู๋
ฮู.. เข้าใจ.. เห็น เข้าใจ รู้จริงเห็นจริงเข้าไป มันมีความสุข มันมีความเพลิดเพลิน มีความ
พอใจมาก.. เห็นไหม เลี้ยงชีวิตชอบ เลี้ยงใจชอบ ในปัจจุบันนี้เราเลี้ยงร่างกายชอบ เรา
เลี้ยงปัจจัยเครื่องอาศัย เลี้ยงร่างกายนะ จิตใจมันเห็น มันได้กินมันก็มีความสุขไปด้วยนิด
หน่อย มันเกี่ยวเนื่องกัน เพราะมนุษย์มีกายกับใจ

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติกันมา ร่างกายนั้นเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนา เหนือไหล่
โคลย้อยเลย แต่ถ้าใจมันสงบขึ้นมา ใจมันร่มเย็นขึ้นมาะ เท่าก้าวเดินไปจิตมันปกติของ
มัน แต่ถ้ารวมใหญ่แล้ว นั่งลงกลางทางจงกรมเลย.. นั่งลงไป

มันเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าใครภาวนาไปแล้วมันมีประสบการณ์
ขึ้นมา ถ้าจิตมันจะลงอย่างไร เราตั้งสติไว้ มีสติตลอด ! มีสติตลอด ! ถ้ามีสติตลอดความ
เป็นไป ที่เกิดขึ้นนี้ เราเห็น...มันจะเป็นความจริงตลอด

แต่ถ้ามันขาดสตินะ มันวูบหายไป.. อันนั้นไม่ใช่ อันนั้นมันตกวงค์ มันก็เป็น
ประสบการณ์ของจิต จิตต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นสภาวะแบบนั้น

แต่ถ้าใครเป็นสมาธิ จะบอกว่าเป็นสมาธิส่วนใหญ่จะไม่ถามเลย เพียงแต่เข้ามา
คุยกันเป็นธรรมสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง มันจะเป็นอย่างนั้น มันเป็นเรื่องที่
มหัศจรรย์.. มหัศจรรย์มาก ! จิตนี้ถ้ามันเปลี่ยนแปลงแล้วมันมหัศจรรย์มาก สิ่งที่เราอยู่นี้
สิ่งที่มันมหัศจรรย์นี้ มันโดนอวิชชาปกคลุมไว้ ในใจเรานี้มันปกคลุมไว้ เรารู้จักกัน เห็น
ไหม

คนที่จิตใจสูงส่ง จิตใจนี้มันนวล จิตใจที่มีคุณธรรม เขามีความชื่นใจกัน มีความคิด
สิ่งที่ดีๆ ต่อกัน มันก็ว่าสิ่งนี้เป็นความดี.. มันเป็นความดีของโลก ! แต่ถ้ามันเป็นความจริง
ขึ้นมาะ มันสงบของมันขึ้นมาในหัวใจนะ มันเป็นความจริงของเราเพราะเราดูเราเห็น
เราเข้าใจของเรา ความจริงอย่างนี้

ทำไมพระเราชวนขวายกัน ทำไมครูบาอาจารย์ท่านชวนขวายกัน แล้วถ้า
ชวนขวาย ถ้าไม่มีจุดยืน ถ้าไม่รู้จริง มันไม่มีจุดยืน พอไม่มีจุดยืนเวลาพุดธรรมะไป มัน

เลื่อนลอยว่าเป็นอย่างนั้นๆ พอถามไปแล้วตอบไม่ได้หรืออก มันเลื่อนลอยเหมือนอากาศ อากาศมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แล้วอากาศคืออะไรล่ะ

แต่ถ้าวิทยาศาสตร์เข้าใจได้ใช่ไหม เพราะอากาศนี้ คือลม โคนความร้อนของมัน มันลอยตัวขึ้นไป สิ่งที่เป็นอากาศเคลื่อนตัวมา เคลื่อนตัวมาก็เป็นลม เป็นต่างๆ เราารู้แล้ว เราจะไปตื่นตื่นกับอะไร เราจะไม่ตื่นตื่นกับอะไรเลย เราจะรู้ความจริงเลย พายุฝนมัน พัดมาเป็นฤดูกาล ก็เป็นเรื่องปกติ

แต่ถ้าเมื่อก่อนคนไม่รู้ สมัยก่อนคนโบราณไม่รู้หรอกว่า โอ้โฮ..มันเป็นเภทภัยแล้ว มันมีความวิฤตติขึ้นมาแล้ว ต้องจูดรูปเทียนบูชา ต้องอ้อนวอนขอให้คนช่วยเหลือนะ แต่ ในปัจจุบันนี้เรารู้แล้วว่ามันเป็นผล เพราะเราทำกันเอง มันเป็นผลเพราะธรรมชาติของมัน ใ้อันนี้เป็นวิทยาศาสตร์นะ

แต่ถ้าเป็นความจริง เห็นไหม คือสิ เวลาพระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกนี้ เป็นไปได้ ๓ อย่าง

๑. พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกโดยธรรมชาติของมัน

๒. พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกโดยเมฆหมอกบังไว้

๓. พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกโดยฤทธิ์ของเทวดา

พระสารีบุตร เห็นไหม ลูกศิษย์ของพระสารีบุตร เป็นสามเณรออกไปบิณฑบาต เห็นเขาชักน้ำเข้านา พอเห็นเขาชักน้ำเข้านาแล้ว โอ้โฮ.. ปัญญามันเกิด ขอให้พระสารีบุตรหรือให้อุปัชฌาย์ให้ไปบิณฑบาตเถิด แล้วสามเณรกลับเข้าไปที่กุฏิเลย กลับไปสำนัก ไปนั่งอยู่ในกุฏิ นี่กำลังพิจารณาปัจจุอาการ พระสารีบุตรบิณฑบาตกลับมา นึกถึงจะเอา ข้าวนี้ไปให้สามเณรฉันใช่ไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปปักหน้าไว้ แล้วถาม ธรรมะพระสารีบุตร

“สารีบุตร...” นี่ตั้งโศลกขึ้นมาให้พระสารีบุตรตอบ... เณรก็พิจารณาของเณรไป เณรพิจารณาของเณรไปนะ แล้วมันจะถึงเที่ยงไง มันจะถึงเพล ยับยั้งไว้.. ยับยั้งไว้ไม่ให้ พระอาทิตย์ไป.. ยับยั้งไว้

เสร็จแล้วพอสามเณรพิจารณาปัจจัยการถึงที่สุด ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงให้พระสารีบุตรเอาอาหารเข้าไปให้สามเณรได้นั้น พอฉันเสร็จแล้ว.. ฉันเสร็จแล้วในเพลง พอเสร็จแล้วตะวันคล้อยไปบ่ายเลย

ด้วยฤทธิ์ เห็นไหม ด้วยฤทธิ์ของเทวดา ด้วยฤทธิ์ต่างๆ มันเป็นไปได้ แต่! แต่โลกเขาเชื่อหรือไม่เชื่อนั้นเรื่องของโลก เพราะโลกเป็นทางวิทยาศาสตร์คือต้องพิสูจน์ได้ แต่มันเป็นบุญของคน เป็นบุญของสามเณร เป็นบุญถึงกาลเวลา สิ่งนี้มันเป็นไปได้

สิ่งที่วิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้ ถ้าเป็นความจริงนี้พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตก เป็นธรรมชาติของมัน สิ่งที่เป็นธรรมชาติ พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกเป็นธรรมดา แต่ดูขั้วโลกเหนือมันตกใหม่ละ มันคาอยู่อย่างนั้นละ พระอาทิตย์เที่ยงคืน เวลาเที่ยงคืนมันยังสว่างอยู่เลย นั่นมันเป็นการเกิดในประเทศอันสมควร

เราเกิดในประเทศอันสมควร เห็นไหม คูสิ ๓ ฤดูกาล เหมือนพระไตรปิฎกเลย แล้วพืชพันธุ์ธัญญาหาร สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาอุดมสมบูรณ์ พวกพืชสมุนไพร มันก็มีพร้อมไปหมด ในสังคมของเรา สิ่งนี้ถ้าเราเกิดในประเทศอันสมควรแล้ว ถ้าเรารู้จักควบคุมใจของเรา เราจะมีพ้ออยู่พอกิน เราจะมีความสุขใจของเรา

แต่ถ้าเราไปมองทางโลก เราไปมองแต่ทางวัตถุ เรามองแต่สิ่งต่างๆ เราจะออกไปข้างนอกหมดเลย ในการประพฤติปฏิบัติเข้ามาในหัวใจ ถ้ามองสภาวะแบบนั้น มองสิ่งต่างๆ ศรัทธามันจะคลอนแคลนไป

“น้ำลดมดกินปลา” พอใจมันลดคนะ โอ้โฮ.. ที่อื่นเขาเจริญรุ่งเรือง ที่อื่นเขาดีไปหมดเลย เรามั่นทุกซั๊ก เรามั่นของเหลือเดนเลย..

แต่ถ้าปลากินมด เห็นไหม ปลากินมด เรามีศรัทธา เรามีความเชื่อ เรามีความจงใจของเรา มีความตั้งใจของเรา.. เราตั้งใจของเราจะเป็นประโยชน์กับเรา มาวัดมาวาแล้ว สิ่งนี้รักษาไว้ รักษาหัวใจของเราไว้ รักษาศรัทธาของเราไว้ เราจะเอาตัวรอดได้ เอวัง